

The DN4 Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *The DN4 Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31583>

Özet

DN4 Ölçe?i (Douleur Neuropathique 4 Questions), klinik uygulamada nöropatik a?r? bile?enlerinin varl???n? h?zli? ve güvenilir bir ?ekilde taramak için tasarlanm?? k?sa bir de?erlendirme arac?d?r. Ba?lang?çta Frans?zca olarak geli?tirilen bu araç, dört ana soru grubundan olu?ur ve hem hastan?n bildirimine dayalı semptomlar? hem de klinik muayene bulgular?n? içerir. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, I??n Ünal-Çevik ve arkada?lar? taraf?ndan 2010 y?l?nda yap?lm?? olup, Türk popülasyonunda geçerlik ve güvenilirli?inin ba?arılı? bir ?ekilde kanıtlanmas?yla klinik kullan?ma sunulmu?tur.

DN4, özellikle genel a?r? popülasyonunda nöropatik a?r?y? saptama konusunda yüksek hassasiyet ve özgüllük sunarak, klinisyenlerin erken te?his ve uygun tedavi protokollerini belirlemesine yard?mc? olmaktadır. Bu adaptasyon çal??mas?, ölçe?in uluslararası alanda kabul görmü? tan? kriterlerine uygunlu?unu teyit etmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Nöropatik a?r?, DN4 Ölçe?i, A?r? de?erlendirmesi, Uyarılma, Türkçe geçerlik, A?r? taramas?, Douleur Neuropathique 4 Questions.

Yazarlar

I??n Ünal-Çevik, Sibel Sar?o?lu-Ay, Devrim Evcik. (Türkçe adaptasyon çal??mas? yazarlar?)

Amaç

DN4 Ölçe?i'nin temel amacı, kronik a?r? ?ikayeti olan hastalarda nöropatik a?r? varl???n? h?zli? ve pratik bir ?ekilde taramaktır. Ölçek, özellikle uzman olmayan klinisyenlerin dahi, hastan?n detaylı nörolojik muayenesine gerek kalmadan, a?r?n?n nöropatik karakterli olup olmad???n? belirlemesine olanak tan?r.

Bu araç, hastalar?n semptomlar?n? ve muayene bulgular?n? sistematik olarak de?erlendirerek, a?r?n?n mekanizmas?na yönelik ipuçlar? sa?lar. Bu sayede, hastalar?n do?ru tedaviye daha h?zli? yönlendirilmesi hedeflenmektedir. Türkçe adaptasyon çal??mas?, ölçe?in kültürel ve dilbilimsel e?de?erli?ini sa?layarak Türkiye'deki sa?lık profesyonellerinin kullan?m?na sunulmas?n? amaçlam??t?r.

Yap?

DN4 Ölçe?i, nöropatik a?r?n?n temel klinik ve duyuşal özelliklerini kapsayan bir yapıy? ölçmektedir. Bu yapı, sinir sistemi hasar? veya hastal???ndan kaynaklanan a?r? hislerini

tanımlayan spesifik semptom ve işaretlere odaklanır. Ölçek, hastanın tanımladığı duyuşal semptomlar (yanma, elektrik çarpması gibi) ile klinisyenin gerçekleştirdiği basit fiziksel muayene bulgularının (allodini, hipoestezi gibi) birleştirebilir.

Ölçek, toplam dört ana soru grubunda on maddeden oluşur. Bu maddeler, nöropatik ağrının tipik özelliklerini yansıtır ve skora, nöropatik ağrı olasılığını gösteren bir eşik değerini belirlenmesine dayanır. Bu ikili yaklaşım, hem subjektif deneyimi hem de objektif klinik durumu hesaba katarak yapının güçlü bir şekilde değerlendirilmesini sağlar.

Geçerlik

Türkçe DN4 Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları (Ünal-Çevik et al., 2010), ölçeğin nöropatik ağrıyı doğru teşhis etme yeteneğini göstermiştir. Çalışmada, DN4'ün klinik tanı ile karşılaştırıldığında yüksek düzeyde uyum sergilediği bulunmuştur.

Kriter Geçerliliği: Türk nüfusundaki, DN4'ün nöropatik ağrıyı tespit etme konusundaki hassasiyeti (duyarlılık) ve özgüllüğü (seçicilik) tatmin edici düzeyde bulunmuştur. Çalışma, DN4'ün nöropatik ağrıyı non-nöropatik ağrıdan başarıyla ayırt ettiğini rapor etmiştir.

Yapı Geçerliliği: Orijinal ölçeğin yapısal özellikleri, Türkçe çeviri ve uyarlama sürecinde korunmuştur. Ölçeğin maddeleri, ölçmeyi amaçladığı nöropatik ağrı yapısıyla tutarlı sonuçlar vermiştir.

Güvenirlik

Türkçe DN4 Ölçeği'nin güvenirlik analizleri, ölçeğin tutarlı ve kararlı ölçümler sağladığını ortaya koymuştur.

İç Tutarlılık: Ölçeğin maddeleri arasındaki iç tutarlılık genellikle kabul edilebilir düzeyde veya iyi olarak rapor edilmiştir. Bu, ölçeğin tüm maddelerinin aynı yapıyı (nöropatik ağrı) ölçmek için birlikte çalıştığını gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirliği: Türkçe adaptasyon çalışmasında, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verme yeteneği incelenmiş ve yüksek test-tekrar test güvenilirliği tespit edilmiştir. Bu bulgu, DN4'ün zaman içinde kararlı bir ölçüm aracı olduğunu doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

DN4 Ölçeği, yapısal gereği dört ana bileşene ayrılmış olmasına rağmen (iki bileşen semptomlara, iki bileşen muayeneye dayalıdır), genel olarak nöropatik ağrının varlığını tek bir eşik skor üzerinden değerlendiren bir tarama aracı olarak işlev görür. Orijinal geliştirme çalışmaları ve Türkçe adaptasyonda yapılan faktör analizleri, ölçeğin nöropatik ağrıyı temsil

eden güçlü tek bir genel faktöre sahip olduğunu desteklemektedir.

Türkçe uyarlama çalışması, ölçeğin dört ana bileşeninin (duyusal semptomlar, parestezi/dizestezi, ağız bölgesi muayenesi ve dokunma duyusu muayenesi) bir araya gelerek nöropatik ağrı tanısının koymada etkili olduğunu göstermiştir. Bu, ölçeğin klinik açıdan anlamlı ve yapısal olarak sağlam olduğunu teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon). Orijinal olarak klinisyen ve hasta tarafından doldurulan karma bir araçtır.

Format: Dört ana sorudan (on maddeden) oluşan dikotom (Evet/Hayır) format. Her madde 1 puan alır. Eşik skor genellikle 4/10 olarak belirlenir.

Mevcut Diller: Türkçe, Fransızca (Orijinal), İngilizce ve birçok diğer dil.

Popülasyon Grubu: Kronik ağrı şikayeti olan hastalar.

Yaş Grubu: Yetkinler.

Popülasyon Detayları: Nöropatik ağrıya neden olabilecek çeşitli tıbbi durumlara (örneğin, diyabetik nöropati, siyatik, post-herpetik nevralji) sahip bireyleri içerir.

Test Metodolojisi: İlk yedi madde hastanın kendi bildirimine dayanır, son üç madde ise basit bir fiziksel muayene gerektirir (örneğin, fırçalama veya hafif dokunma ile allodini testi). Toplam puan 10 üzerinden hesaplanır.

Anahtar Kelimeler

Douleur Neuropathique, Ağrı tarama aracı, Fiziksel muayene, Allodini, Hipoestezi, İğnen Ünal-Çevik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: İğnen Ünal-Çevik

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemiştir.)

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: isin.unalcevik@gmail.com

Yazışma Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

Ölçümler, Ücret ve Test Yeri?

DN4 Ölçe?i, klinik ve araştırma amaçlı? kullanı?m için yaygın olarak kabul görmü? ve genellikle ücretsiz erişilebilir bir araçtır. Türkçe adaptasyon çalışması?nın yayın yılı? 2010'dur. Ölçe?in telif hakları? ve kullanı?m izinleri için orijinal geliştiriciler (Bouhassira ve arkadaşları?) veya Türkçe adaptasyonun sorumlu yazarı? ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Unal-Cevik, I., Sarioglu-Ay, S., & Evcik, D. (2010). A comparison of the DN4 and LANSS questionnaires in the assessment of neuropathic pain: validity and reliability of the Turkish version of DN4. *The Journal of Pain*, 11(11), 1129-1135. doi:10.1016/j.jpain.2010.02.003

Ölçe?in orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

[the-dn4-questionnaire-douleur-neuropathique-4-questions-toad.pdf](http://www.arabpsychology.com/tr-scalas/dn4-questionnaire-douleur-neuropathique-4-questions-toad.pdf)

DN4 Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Bu nedenle bu bölüm boş bırakılmıştır.

Ölçek maddeleri, hastanın kendi bildirimine dayalı? yedi soru ve klinisyenin uyguladığı? muayeneye dayalı? üç soru olmak üzere toplam on maddeden oluşmaktadır.